

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/720 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 10ης Μαΐου 2022

για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό αριθ. 19/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 1965, περί εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 1,Αφού δημοσίευσε σχέδιο του παρόντος κανονισμού ⁽²⁾,

Κατόπιν διαβούλευσης με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός αριθ. 19/65/ΕΟΚ αναθέτει στην Επιτροπή την εξουσία να εφαρμόζει το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης, με την έκδοση κανονισμού, σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και αντίστοιχων εναρμονισμένων πρακτικών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 330/2010 της Επιτροπής ⁽³⁾ καθορίζει κατηγορία κάθετων συμφωνιών που η Επιτροπή θεώρησε ότι πληρούν κατά κανόνα τις προϋποθέσεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Η πείρα από την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 330/2010, η ισχύς του οποίου λήγει την 31η Μαΐου 2022, ήταν συνολικά θετική, όπως καταδεικνύεται από την αξιολόγηση του εν λόγω κανονισμού. Λαμβανομένης υπόψη της πείρας αυτής αλλά και των νέων εξελίξεων της αγοράς, όπως η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, καθώς και νέων ή περισσότερο διαδεδομένων ειδών κάθετων συμφωνιών, κρίνεται σκόπιμο να εκδοθεί νέος κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία.
- (3) Η κατηγορία συμφωνιών, οι οποίες μπορεί να θεωρηθεί ότι πληρούν κατά κανόνα τις προϋποθέσεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης, περιλαμβάνει κάθετες συμφωνίες για την αγορά ή την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών, όταν αυτές συνάπτονται μεταξύ μη ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων, μεταξύ ορισμένων ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων ή από ορισμένες ενώσεις λιανοπωλητών αγαθών. Περιλαμβάνει επίσης κάθετες συμφωνίες με παρεπόμενες ρήτρες σχετικά με την παραχώρηση ή τη χρήση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Η έννοια του όρου «κάθετες συμφωνίες» θα πρέπει να περιλαμβάνει και τις αντίστοιχες εναρμονισμένες πρακτικές.
- (4) Για την εφαρμογή, με έκδοση κανονισμού, του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης, δεν είναι αναγκαίο να ορισθούν εκείνες οι κάθετες συμφωνίες που δύνανται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Κατά την ατομική αξιολόγηση των συμφωνιών σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφορες παράμετροι, ιδίως δε η δομή της αγοράς από πλευράς εφοδιασμού και προμήθειας.
- (5) Το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να περιοριστεί σε εκείνες τις κάθετες συμφωνίες οι οποίες μπορεί να θεωρηθεί με επαρκή βαθμό βεβαιότητας ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
- (6) Ορισμένα είδη κάθετων συμφωνιών μπορούν να βελτιώσουν την οικονομική αποτελεσματικότητα στο πλαίσιο μιας αλυσίδας παραγωγής ή διανομής, επιτρέποντας καλύτερο συντονισμό μεταξύ των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Μπορούν ιδίως να οδηγήσουν σε μείωση του κόστους συναλλαγής και διανομής των μερών και σε βελτιστοποίηση του επιπέδου των πωλήσεων και των επενδύσεών τους.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. 36 της 6.3.1965.

⁽²⁾ ΕΕ C 359 της 7.9.2021, σ. 1.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 330/2010 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2010, για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών (ΕΕ L 102 της 23.4.2010, σ. 1).

- (7) Η πιθανότητα οι εν λόγω ευεργετικές από άποψη αποτελεσματικότητας συνέπειες να υπερτερούν κάθε αρνητικής για τον ανταγωνισμό συνέπειας που απορρέει από περιορισμούς περιλαμβανόμενους σε κάθετες συμφωνίες εξαρτάται από την ισχύ που διαθέτουν στην αγορά τα μετέχοντα στη συμφωνία μέρη και, ιδίως, από τον βαθμό στον οποίο οι επιχειρήσεις αυτές αντιμετωπίζουν ανταγωνισμό από άλλους προμηθευτές αγαθών ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τους πελάτες τους εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται.
- (8) Όταν το μερίδιο που διαθέτει στη σχετική αγορά καθεμία από τις μετέχουσες στη συμφωνία επιχειρήσεις δεν υπερβαίνει το 30 %, μπορεί να θεωρηθεί ότι οι κάθετες συμφωνίες, οι οποίες δεν περιέχουν ορισμένες μορφές πολύ σοβαρών περιορισμών του ανταγωνισμού, οδηγούν κατά κανόνα σε βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής και εξασφαλίζουν στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από τα προκύπτοντα οφέλη.
- (9) Όταν το εν λόγω μερίδιο αγοράς υπερβαίνει το 30 %, δεν είναι δυνατόν να λογίζεται ότι οι κάθετες συμφωνίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης δημιουργούν αντικειμενικά πλεονεκτήματα τέτοιου είδους και σε τέτοιο βαθμό ώστε να αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα τα οποία προκαλούν στον ανταγωνισμό. Συγχρόνως, δεν μπορεί να θεωρείται ότι αυτές οι κάθετες συμφωνίες εμπίπτουν στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης ή ότι δεν πληρούν τους όρους του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
- (10) Η οικονομία των επιγραμμικών πλατφορμών διαδραματίζει ολοένα και σημαντικότερο ρόλο στη διανομή αγαθών και υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην οικονομία των επιγραμμικών πλατφορμών καθιστούν δυνατές νέες μορφές επιχειρηματικής δραστηριότητας, ορισμένες από τις οποίες δεν είναι εύκολο να κατηγοριοποιηθούν με τη χρήση εννοιών που συνδέονται με κάθετες συμφωνίες στην παραδοσιακή οικονομία. Πιο συγκεκριμένα, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης παρέχουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να προσφέρουν αγαθά ή υπηρεσίες σε άλλες επιχειρήσεις ή σε τελικούς καταναλωτές, με σκοπό τη διευκόλυνση της έναρξης άμεσων συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων ή μεταξύ επιχειρήσεων και τελικών καταναλωτών. Οι συμφωνίες που αφορούν την παροχή επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης είναι κάθετες συμφωνίες και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να μπορούν να επωφεληθούν από την απαλλαγή κατά κατηγορία που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό, υπό τους όρους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
- (11) Ο ορισμός των επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης που χρησιμοποιείται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) θα πρέπει να προσαρμοστεί για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Ειδικότερα, προκειμένου να αντιστοιχεί στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 της Συνθήκης, ο ορισμός που χρησιμοποιείται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να αναφέρεται σε επιχειρήσεις. Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης που διευκολύνουν την έναρξη άμεσων συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων και επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης που διευκολύνουν την έναρξη άμεσων συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων και τελικών καταναλωτών.
- (12) Η διττή διανομή αφορά την περίπτωση κατά την οποία ένας προμηθευτής πωλεί αγαθά ή υπηρεσίες όχι μόνο σε επίπεδο προηγούμενου σταδίου αλλά και σε επίπεδο επόμενου σταδίου της αγοράς, ανταγωνιζόμενος έτσι τους ανεξάρτητους διανομείς του. Στην περίπτωση αυτή, ελλείπει περιορισμών ιδιαίτερης σοβαρότητας και υπό την προϋπόθεση ότι ο αγοραστής δεν ανταγωνίζεται τον προμηθευτή σε επίπεδο προηγούμενου σταδίου, ο δυνητικός αρνητικός αντίκτυπος της κάθετης συμφωνίας στην ανταγωνιστική σχέση μεταξύ προμηθευτή και αγοραστή σε επίπεδο επόμενου σταδίου είναι λιγότερο σημαντικός από τον δυνητικό θετικό αντίκτυπο της κάθετης συμφωνίας στον ανταγωνισμό γενικά, σε επίπεδο προηγούμενου ή επόμενου σταδίου. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να απαλλάσσει τις κάθετες συμφωνίες που συνάπτονται σε τέτοιες περιπτώσεις διττής διανομής.
- (13) Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ παρομηθευτή και αγοραστή μπορεί να συμβάλει στα θετικά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα των κάθετων συμφωνιών, ιδίως στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών παραγωγής και διανομής. Ωστόσο, όσον αφορά τη διττή διανομή, η ανταλλαγή ορισμένων ειδών πληροφοριών μπορεί να εγείρει οριζόντια ζητήματα. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εξαιρεί την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ προμηθευτή και αγοραστή σε περίπτωση διττής διανομής μόνο όταν η ανταλλαγή πληροφοριών συνδέεται άμεσα με την εφαρμογή της κάθετης συμφωνίας και είναι αναγκαία για τη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των αναφερόμενων στη σύμβαση αγαθών ή υπηρεσιών.
- (14) Το σκεπτικό για την απαλλαγή των κάθετων συμφωνιών σε περιπτώσεις διττής διανομής δεν ισχύει για κάθετες συμφωνίες με αντικείμενο την παροχή επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης, όταν ο πάροχος των επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης είναι επίσης ανταγωνιζόμενη επιχείρηση στη σχετική αγορά πώλησης των αγαθών ή υπηρεσιών που

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (ΕΕ L 186 της 11.7.2019, σ. 57).

αποτελούν αντικείμενο διαμεσολάβησης. Οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης που έχουν τέτοια υβριδική λειτουργία μπορεί να έχουν την ικανότητα και το κίνητρο να επηρεάσουν το αποτέλεσμα του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά πώλησης των αγαθών ή υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο διαμεσολάβησης. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να απαλλάσσει τις εν λόγω κάθετες συμφωνίες.

- (15) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να απαλλάσσει κάθετες συμφωνίες οι οποίες περιέχουν περιορισμούς που είναι πιθανόν να περιορίσουν τον ανταγωνισμό και να ζημιώσουν τους καταναλωτές ή που δεν είναι απαραίτητοι για την επίτευξη καλύτερης αποτελεσματικότητας. Ειδικότερα, το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία που προβλέπει ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε κάθετες συμφωνίες που περιέχουν ορισμένες μορφές σοβαρών περιορισμών του ανταγωνισμού, όπως η επιβολή ελάχιστων και καθορισμένων τιμών μεταπώλησης, καθώς και ορισμένες μορφές εδαφικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων της παρεμπόδισης της αποτελεσματικής χρήσης του διαδικτύου για πωλήσεις ή ορισμένων περιορισμών της επιγραμμικής διαφήμισης. Ως εκ τούτου, οι περιορισμοί των επιγραμμικών πωλήσεων και της επιγραμμικής διαφήμισης θα πρέπει να επωφελούνται από την απαλλαγή κατά κατηγορία που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν ως σκοπό, άμεσα ή έμμεσα, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες που ελέγχονται από τα μέρη, να εμποδίσουν την αποτελεσματική χρήση του διαδικτύου από τον αγοραστή ή τους πελάτες του για την πώληση των αναφερόμενων στη σύμβαση αγαθών ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές ή συγκεκριμένους πελάτες, ή να εμποδίσουν την εξ ολοκλήρου χρήση ενός επιγραμμικού διαφημιστικού διαύλου, όπως οι υπηρεσίες σύγκρισης τιμών ή η διαφήμιση σε μηχανή αναζήτησης. Για παράδειγμα, οι περιορισμοί των επιγραμμικών πωλήσεων δεν θα πρέπει να επωφελούνται από την απαλλαγή κατά κατηγορία που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό, όταν στόχος τους είναι να μειώσουν σημαντικά τον συνολικό όγκο των επιγραμμικών πωλήσεων των αναφερόμενων στη σύμβαση αγαθών ή υπηρεσιών στη σχετική αγορά ή τη δυνατότητα των καταναλωτών να αγοράζουν τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες μέσω διαδικτύου. Ο χαρακτηρισμός ενός περιορισμού ως ιδιαίτερης σοβαρότητας κατά την έννοια του άρθρου 4 στοιχείο ε) μπορεί να λαμβάνει υπόψη το περιεχόμενο του περιορισμού και το πλαίσιο στο οποίο αυτός εντάσσεται, αλλά δεν θα πρέπει να εξαρτάται από ειδικές περιστάσεις της αγοράς ή από τα ατομικά χαρακτηριστικά των μερών.
- (16) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να απαλλάσσει τους περιορισμούς οι οποίοι δεν μπορεί να θεωρηθεί με επαρκή βαθμό βεβαιότητας ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Πιο συγκεκριμένα, η απαλλαγή κατά κατηγορία πρέπει να συνοδεύεται από ορισμένους όρους ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στη σχετική αγορά και να αποτρέπεται η αθέμιτη σύμπραξη σε αυτήν. Προς τον σκοπό αυτόν, η απαλλαγή των υποχρεώσεων μη άσκησης ανταγωνισμού πρέπει να περιορίζεται σε υποχρεώσεις που δεν υπερβαίνουν πενταετή διάρκεια. Ομοίως, πρέπει να αποκλεισθούν από το ευεργέτημα της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού οι υποχρεώσεις που έχουν ως συνέπεια να μην πωλούνται τα σήματα συγκεκριμένων ανταγωνιζόμενων προμηθευτών από τα μέλη ενός συστήματος επιλεκτικής διανομής. Το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις υποχρεώσεις ισοτιμίας σε επίπεδο λιανικής που έχουν ως συνέπεια οι αγοραστές επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης να μην προσφέρουν, πωλούν ή μεταπωλούν προϊόντα ή υπηρεσίες σε τελικούς χρήστες υπό ευνοϊκότερους όρους χρησιμοποιώντας ανταγωνιστικές επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης.
- (17) Ο περιορισμός του μεριδίου αγοράς, η μη απαλλαγή ορισμένων κάθετων συμφωνιών και οι όροι που προβλέπονται με τον παρόντα κανονισμό εξασφαλίζουν εν γένει ότι οι συμφωνίες στις οποίες εφαρμόζεται η απαλλαγή κατά κατηγορία δεν παρέχουν στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να καταργήσουν τον ανταγωνισμό για σημαντικό μέρος των σχετικών αγαθών ή υπηρεσιών.
- (18) Η Επιτροπή δύναται να ανακαλέσει το ευεργέτημα της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 29 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου^(*), όταν, σε συγκεκριμένη περίπτωση, διαπιστώσει ότι μια συμφωνία που εμπίπτει στον παρόντα κανονισμό απαλλαγής παράγει, παρά ταύτα, αποτελέσματα που δεν συνάδουν με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Η αρχή ανταγωνισμού ενός κράτους μέλους δύναται να ανακαλέσει το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 29 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003.
- (19) Σε περίπτωση που η Επιτροπή ή η αρχή ανταγωνισμού ενός κράτους μέλους ανακαλέσει το ευεργέτημα της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, φέρει το βάρος να αποδείξει ότι η εν λόγω κάθετη συμφωνία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης και ότι η συμφωνία δεν πληροί μία τουλάχιστον από τις τέσσερις προϋποθέσεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
- (20) Για να διαπιστωθεί κατά πόσον το ευεργέτημα της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να ανακληθεί σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, ιδιαίτερη σημασία έχουν οι αρνητικές για τον ανταγωνισμό συνέπειες που μπορούν να προκύπτουν από την ύπαρξη παράλληλων δικτύων κάθετων συμφωνιών με παρόμοιες επιπτώσεις, που περιορίζουν σημαντικά την πρόσβαση στη σχετική αγορά ή στον ανταγωνισμό εντός αυτής. Τέτοιες σφραγιστικές συνέπειες ενδέχεται ιδίως να προκαλούνται στην περίπτωση της αποκλειστικής διανομής, της αποκλειστικής προμήθειας, της επιλεκτικής διανομής, των υποχρεώσεων ισοτιμίας ή των υποχρεώσεων μη άσκησης ανταγωνισμού.

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1).

- (21) Προκειμένου να ενισχυθεί η εποπτεία των παράλληλων δικτύων κάθετων συμφωνιών που έχουν παρόμοιες αρνητικές για τον ανταγωνισμό συνέπειες και καλύπτουν πάνω από το 50 % μιας δεδομένης αγοράς, η Επιτροπή δύναται με κανονισμό να ορίσει ότι ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε κάθετες συμφωνίες που περιέχουν ειδικούς περιορισμούς για τη σχετική αγορά, αποκαθιστώντας έτσι την πλήρη εφαρμογή του άρθρου 101 της Συνθήκης επί των εν λόγω συμφωνιών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
- α) «κάθετη συμφωνία»: η συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων, καθεμία εκ των οποίων δραστηριοποιείται, για τους σκοπούς της συμφωνίας ή της εναρμονισμένης πρακτικής, σε διαφορετικό επίπεδο της αλυσίδας παραγωγής ή διανομής, που αφορά τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα μετέχοντα μέρη δύνανται να αγοράζουν, να πωλούν ή να μεταπωλούν ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες·
- β) «κάθετος περιορισμός»: ο περιορισμός του ανταγωνισμού σε κάθετη συμφωνία που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης·
- γ) «ανταγωνιζόμενη επιχείρηση»: ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνιστής· «πραγματικός ανταγωνιστής»: η επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην ίδια σχετική αγορά· «δυνητικός ανταγωνιστής»: η επιχείρηση η οποία, αν δεν υπήρχε η κάθετη συμφωνία, θα μπορούσε βάσει ρεαλιστικών στοιχείων και όχι απλά ως θεωρητικό ενδεχόμενο, να πραγματοποιήσει τις απαραίτητες συμπληρωματικές επενδύσεις ή να αναλάβει άλλες απαραίτητες δαπάνες προκειμένου να εισέλθει στη σχετική αγορά, εντός σύντομης χρονικής περιόδου·
- δ) «προμηθευτής»: περιλαμβάνεται η επιχείρηση που παρέχει επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης·
- ε) «επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης»: οι υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ^(*), οι οποίες παρέχουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να προσφέρουν αγαθά ή υπηρεσίες:
- i) σε άλλες επιχειρήσεις, με σκοπό τη διευκόλυνση της έναρξης άμεσων συναλλαγών μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών, ή
- ii) σε τελικούς καταναλωτές, με σκοπό τη διευκόλυνση της έναρξης άμεσων συναλλαγών μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών και των τελικών καταναλωτών,
- ανεξαρτήτως του εάν και πού θα πραγματοποιηθούν τελικά οι συναλλαγές·
- στ) «υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού»: κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση δυνάμει της οποίας ο αγοραστής δεν μπορεί να παράγει, να αγοράζει, να πωλεί ή να μεταπωλεί αγαθά ή υπηρεσίες που είναι ανταγωνιστικά προς τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, ή κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση του αγοραστή να πραγματοποιεί από τον προμηθευτή ή από άλλη επιχείρηση την οποία υποδεικνύει ο προμηθευτής, πάνω από το 80 % των συνολικών προμηθειών του σε αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες και υποκατάστατά τους στη σχετική αγορά, ποσοστό το οποίο υπολογίζεται με βάση την αξία ή, όταν αυτή είναι η συνήθης πρακτική του κλάδου, με βάση τον όγκο των προμηθειών του αγοραστή κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος·
- ζ) «σύστημα επιλεκτικής διανομής»: το σύστημα διανομής στο οποίο ο πάροχος αναλαμβάνει να πωλεί τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, άμεσα ή έμμεσα, μόνο σε διανομείς επιλεγμένους με βάση ορισμένα κριτήρια και εφόσον οι διανομείς αυτοί αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην πωλούν τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή εντός της οποίας ο προμηθευτής εφαρμόζει το σύστημα αυτό·
- η) «σύστημα αποκλειστικής διανομής»: το σύστημα διανομής στο οποίο ο προμηθευτής κατανέμει γεωγραφική περιοχή ή ομάδα πελατών αποκλειστικά στον ίδιο ή σε πέντε αγοραστής κατ' ανώτατο όριο και θέτει σε όλους τους άλλους αγοραστής του περιορισμούς ως προς την ενεργητική πώληση στην αποκλειστική γεωγραφική περιοχή ή στην αποκλειστική ομάδα πελατών·

^(*) Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1).

- θ) «δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας»: περιλαμβάνονται τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, η τεχνολογία, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα·
- ι) «τεχνολογία»: το σύνολο πρακτικών πληροφοριών μη κατοχυρωμένων με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, οι οποίες προκύπτουν από την εμπειρία και τις δοκιμές του παρόχου και οι οποίες είναι απόρρητες, ουσιώδεις και προσδιορισμένες· «απόρρητη» είναι η τεχνολογία όταν δεν είναι ευρύτερα γνωστή ή εύκολα προσβάσιμη· «ουσιώδης» είναι η τεχνολογία όταν είναι σημαντική και χρήσιμη στον αγοραστή για τη χρήση, πώληση ή μεταπώληση των αναφερόμενων στη σύμβαση αγαθών ή υπηρεσιών· «προσδιορισμένη» είναι η τεχνολογία όταν περιγράφεται κατά τρόπο επαρκώς διεξοδικό, ώστε να είναι δυνατό να διαπιστωθεί κατά πόσον πληροί τα κριτήρια του απόρρητου και του ουσιώδους·
- ια) «αγοραστής»: περιλαμβάνεται η επιχείρηση η οποία πωλεί, βάσει συμφωνίας που εμπίπτει στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης, αγαθά ή υπηρεσίες για λογαριασμό άλλης επιχείρησης·
- ιβ) «ενεργητικές πωλήσεις»: η ενεργός στόχευση πελατών με επισκέψεις, επιστολές, ηλεκτρονικά μηνύματα, κλήσεις ή άλλα μέσα άμεσης επικοινωνίας ή μέσω στοχευμένης διαφήμισης και προώθησης, εκτός ή εντός διαδικτύου, για παράδειγμα μέσω έντυπων ή ψηφιακών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των επιγραμμικών μέσων, υπηρεσιών σύγκρισης τιμών ή διαφήμισης σε μηχανές αναζήτησης που απευθύνονται στοχευμένα σε πελάτες συγκεκριμένων γεωγραφικών περιοχών ή σε συγκεκριμένες ομάδες πελατών, της λειτουργίας δικτυακού τόπου με τομέα ανωτάτου επιπέδου που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές ή της προσφοράς γλωσσών σε δικτυακούς τόπους που χρησιμοποιούνται συνήθως σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, όταν οι γλώσσες αυτές είναι διαφορετικές από εκείνες που χρησιμοποιούνται συνήθως στη γεωγραφική περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένος ο αγοραστής·
- ιγ) «παθητικές πωλήσεις»: οι πωλήσεις που ανταποκρίνονται σε αυτοβούλως εκφρασμένη ζήτηση μεμονωμένων πελατών, συμπεριλαμβανομένης της παράδοσης αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη, χωρίς η έναρξη της πώλησης να έχει γίνει με ενεργό στόχευση του συγκεκριμένου πελάτη ή της συγκεκριμένης ομάδας πελατών ή της συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής, συμπεριλαμβανομένων των πωλήσεων που προκύπτουν από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων ή από την απάντηση σε ιδιωτικές προσκλήσεις υποβολής προσφορών·

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι όροι «επιχείρηση», «προμηθευτής» και «αγοραστής» περιλαμβάνουν τις αντίστοιχες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους.

Ως «συνδεδεμένες επιχειρήσεις» νοούνται:

- α) οι επιχειρήσεις σε σχέση με τις οποίες ένα μετέχον στη συμφωνία μέρος έχει, άμεσα ή έμμεσα:
- την εξουσία να ασκεί περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου, ή
  - την εξουσία να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, ή
  - το δικαίωμα να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της επιχείρησης· ή
- β) οι επιχειρήσεις οι οποίες, άμεσα ή έμμεσα, διαθέτουν, έναντι ενός μετέχοντος στη συμφωνία μέρους, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α)· ή
- γ) οι επιχειρήσεις σε σχέση με τις οποίες επιχείρηση που αναφέρεται στο στοιχείο β) διαθέτει, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α)· ή
- δ) οι επιχειρήσεις σε σχέση με τις οποίες ένα μετέχον στη συμφωνία μέρος, από κοινού με μία ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ), ή σε σχέση με τις οποίες δύο ή περισσότερες από τις τελευταίες αυτές επιχειρήσεις, διαθέτουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α)· ή
- ε) οι επιχειρήσεις σε σχέση με τις οποίες τα δικαιώματα ή οι εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α) κατέχονται από κοινού από:
- μετέχοντα στη συμφωνία μέρη ή αντίστοιχες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), ή
  - ένα ή περισσότερα μετέχοντα στη συμφωνία μέρη ή μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), και ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη.

Άρθρο 2

Απαλλαγή

1. Σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης και τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης κηρύσσεται ανεφάρμοστο στις κάθετες συμφωνίες. Η εν λόγω απαλλαγή εφαρμόζεται στον βαθμό που οι εν λόγω συμφωνίες περιλαμβάνουν κάθετους περιορισμούς.

2. Η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται στις κάθετες συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ μιας ένωσης επιχειρήσεων και ενός μεμονωμένου μέλους, ή μεταξύ μιας τέτοιας ένωσης και ενός μεμονωμένου προμηθευτή, μόνον εάν όλα τα μέλη της ένωσης είναι λιανοπωλητές αγαθών και κανένα μεμονωμένο μέλος της ένωσης, μαζί με τις συνδεδεμένες με αυτό επιχειρήσεις, δεν έχει συνολικό κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια EUR. Οι κάθετες συμφωνίες που συνάπτονται από τις εν λόγω ενώσεις καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 101 της Συνθήκης στις οριζόντιες συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ των μελών της ένωσης ή στις λαμβανόμενες από την ένωση αποφάσεις.

3. Η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται στις κάθετες συμφωνίες που περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με την παραχώρηση προς ή χρήση από τον αγοραστή δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, υπό τον όρο ότι οι διατάξεις αυτές δεν αποτελούν το κύριο αντικείμενο των εν λόγω συμφωνιών και ότι συνδέονται άμεσα με τη χρήση, πώληση ή μεταπώληση των αγαθών ή υπηρεσιών από τον αγοραστή ή τους πελάτες του. Η απαλλαγή εφαρμόζεται υπό τον όρο ότι, σε σχέση με τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, οι εν λόγω διατάξεις δεν περιέχουν περιορισμούς του ανταγωνισμού που έχουν το ίδιο αντικείμενο με κάθετους περιορισμούς μη απαλλασσόμενους δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

4. Η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν εφαρμόζεται στις κάθετες συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων. Ωστόσο, η εν λόγω απαλλαγή εφαρμόζεται όταν ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις συνάπτουν μη αμοιβαίες κάθετες συμφωνίες και εφόσον συντρέχει μία εκ των κατωτέρω περιπτώσεων:

- α) ο προμηθευτής δραστηριοποιείται σε επίπεδο προηγούμενου σταδίου ως κατασκευαστής, εισαγωγέας ή χονδρέμπορος και σε επίπεδο επόμενου σταδίου ως εισαγωγέας, χονδρέμπορος ή λιανοπωλητής αγαθών, ενώ ο αγοραστής είναι εισαγωγέας, χονδρέμπορος ή λιανοπωλητής στο επίπεδο επόμενου σταδίου και δεν είναι ανταγωνιζόμενη επιχείρηση στο επίπεδο προηγούμενου σταδίου στο οποίο αγοράζει τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή
- β) ο προμηθευτής παρέχει υπηρεσίες σε περισσότερα του ενός επίπεδα εμπορικής δραστηριότητας, ενώ ο αγοραστής παρέχει τις υπηρεσίες του σε επίπεδο λιανικής και δεν είναι ανταγωνιζόμενη επιχείρηση στο επίπεδο εμπορικής δραστηριότητας στο οποίο αγοράζει τις αναφερόμενες στη σύμβαση υπηρεσίες.

5. Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 4 στοιχεία α) και β) δεν εφαρμόζονται στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του προμηθευτή και του αγοραστή, η οποία είτε δεν συνδέεται άμεσα με την εφαρμογή της κάθετης συμφωνίας, είτε δεν είναι απαραίτητη για τη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των αναφερόμενων στη σύμβαση αγαθών ή υπηρεσιών, είτε δεν πληροί καμία από αυτές τις δύο προϋποθέσεις.

6. Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 4 στοιχεία α) και β) δεν εφαρμόζονται σε κάθετες συμφωνίες που αφορούν την παροχή επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης, όταν ο πάροχος των επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης είναι ανταγωνιζόμενη επιχείρηση στη σχετική αγορά πώλησης των αγαθών ή υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο διαμεσολάβησης.

7. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις κάθετες συμφωνίες των οποίων το αντικείμενο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής άλλων κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στους εν λόγω κανονισμούς.

Άρθρο 3

Όριο μεριδίου αγοράς

1. Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 εφαρμόζεται υπό τον όρο ότι το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή δεν υπερβαίνει το 30 % της σχετικής αγοράς στην οποία πωλεί τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες και ότι το μερίδιο αγοράς του αγοραστή δεν υπερβαίνει το 30 % της σχετικής αγοράς στην οποία αγοράζει τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, όταν σε πολυμερή συμφωνία μια επιχείρηση αγοράζει τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες από μια επιχείρηση που μετέχει στη συμφωνία και πωλεί τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες σε άλλη επιχείρηση που επίσης μετέχει στη συμφωνία, το μερίδιο αγοράς της πρώτης επιχείρησης πρέπει να τηρεί το όριο μεριδίου αγοράς που προβλέπεται στην εν λόγω παράγραφο τόσο ως αγοραστής όσο και ως προμηθευτής προκειμένου να εφαρμόζεται η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2.

Άρθρο 4

Περιορισμοί που οδηγούν στην άρση του ενεργητήματος της απαλλαγής κατά κατηγορία — περιορισμοί ιδιαίτερης σοβαρότητας

Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 δεν εφαρμόζεται στις κάθετες συμφωνίες οι οποίες, άμεσα ή έμμεσα, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες που υπόκεινται στον έλεγχο των μερών, έχουν ως σκοπό:

- α) τον περιορισμό της δυνατότητας του αγοραστή να καθορίζει τις τιμές πώλησης, χωρίς να θίγεται η δυνατότητα του προμηθευτή να επιβάλλει μέγιστη τιμή πώλησης ή να συνιστά τιμή πώλησης, υπό τον όρο ότι αυτές δεν ισοδυναμούν με καθορισμένη ή ελάχιστη τιμή πώλησης ως συνέπεια των πιέσεων που ασκεί ή των κινήτρων που προσφέρει οποιοδήποτε εκ των μερών·
- β) στην περίπτωση που ο προμηθευτής εφαρμόζει σύστημα αποκλειστικής διανομής, τον περιορισμό της γεωγραφικής περιοχής ή της πελατείας στην οποία ο αποκλειστικός διανομέας δύναται να πωλεί, ενεργητικά ή παθητικά, τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, με εξαίρεση:
  - i) τον περιορισμό των ενεργητικών πωλήσεων από τον αποκλειστικό διανομέα και τους άμεσους πελάτες του σε γεωγραφική περιοχή ή σε ομάδα πελατών που προορίζεται αποκλειστικά για τον προμηθευτή ή έχει παραχωρηθεί από τον προμηθευτή αποκλειστικά σε άλλους πέντε κατ' ανώτατο όριο αποκλειστικούς διανομείς·
  - ii) τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων από τον αποκλειστικό διανομέα και τους πελάτες του σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς που βρίσκονται στη γεωγραφική περιοχή όπου ο προμηθευτής εφαρμόζει σύστημα επιλεκτικής διανομής για τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες·
  - iii) τον περιορισμό του τύπου εγκατάστασης του αποκλειστικού διανομέα·
  - iv) τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων σε τελικούς χρήστες από αποκλειστικό διανομέα που δραστηριοποιείται σε επίπεδο χονδρικής·
  - v) τον περιορισμό της δυνατότητας του αποκλειστικού διανομέα να πωλεί, ενεργητικά ή παθητικά, εξαρτήματα, τα οποία προορίζονται για ενσωμάτωση, σε πελάτες που θα τα χρησιμοποιήσουν για την κατασκευή αγαθών ομοειδών με αυτά που παράγει ο προμηθευτή·
- γ) στην περίπτωση που ο προμηθευτής εφαρμόζει σύστημα επιλεκτικής διανομής,
  - i) τον περιορισμό της γεωγραφικής περιοχής ή της πελατείας στην οποία τα μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής δύναται να πωλούν, ενεργητικά ή παθητικά, τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, με εξαίρεση:
    - 1) τον περιορισμό των ενεργητικών πωλήσεων από τα μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής και τους άμεσους πελάτες τους σε γεωγραφική περιοχή ή σε ομάδα πελατών που προορίζεται αποκλειστικά για τον προμηθευτή ή έχει παραχωρηθεί από τον προμηθευτή αποκλειστικά σε άλλους πέντε κατ' ανώτατο όριο αποκλειστικούς διανομείς·
    - 2) τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων από τα μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής και τους πελάτες τους σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς που βρίσκονται στη γεωγραφική περιοχή όπου εφαρμόζεται το σύστημα επιλεκτικής διανομής·
    - 3) τον περιορισμό του τύπου εγκατάστασης των μελών του συστήματος επιλεκτικής διανομής·
    - 4) τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων σε τελικούς χρήστες από μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο χονδρικής·
    - 5) τον περιορισμό της δυνατότητας πώλησης, ενεργητικά ή παθητικά, εξαρτημάτων, τα οποία προορίζονται για ενσωμάτωση, σε πελάτες που θα τα χρησιμοποιήσουν για την κατασκευή αγαθών ομοειδών με αυτά που παράγει ο προμηθευτής·
  - ii) τον περιορισμό των αμοιβαίων προμηθειών μεταξύ των μελών του συστήματος επιλεκτικής διανομής που δραστηριοποιούνται στο ίδιο ή σε διαφορετικό επίπεδο εμπορικής δραστηριότητας·
  - iii) τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων σε τελικούς χρήστες από μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο λιανικής, υπό την επιφύλαξη του στοιχείου γ) σημείο i) 1) και 3)·

- δ) στην περίπτωση που ο προμηθευτής δεν εφαρμόζει σύστημα ούτε αποκλειστικής ούτε επιλεκτικής διανομής, τον περιορισμό της γεωγραφικής περιοχής ή της πελατείας στην οποία ένας αγοραστής δύναται να πωλεί, ενεργητικά ή παθητικά, τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, με εξαίρεση:
- i) τον περιορισμό των ενεργητικών πωλήσεων από τον αγοραστή και τους άμεσους πελάτες του σε γεωγραφική περιοχή ή σε ομάδα πελατών που προορίζεται αποκλειστικά για τον προμηθευτή ή έχει παραχωρηθεί από τον προμηθευτή αποκλειστικά σε πέντε κατ' ανώτατο όριο αποκλειστικούς διανομείς·
  - ii) τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων από τον αγοραστή και τους πελάτες του σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς που βρίσκονται στη γεωγραφική περιοχή όπου ο προμηθευτής εφαρμόζει σύστημα επιλεκτικής διανομής για τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες·
  - iii) τον περιορισμό του τύπου εγκατάστασης του αγοραστή·
  - iv) τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων σε τελικούς χρήστες από αγοραστή που δραστηριοποιείται σε επίπεδο χονδρικής·
  - v) τον περιορισμό της δυνατότητας του αγοραστή να πωλεί, ενεργητικά ή παθητικά, εξαρτήματα, τα οποία προορίζονται για ενσωμάτωση, σε πελάτες που θα τα χρησιμοποιήσουν για την κατασκευή αγαθών ομοειδών με αυτά που παράγει ο προμηθευτής·
- ε) την παρεμπόδιση της αποτελεσματικής χρήσης του διαδικτύου από τον αγοραστή ή τους πελάτες του για την πώληση των αναφερόμενων στη σύμβαση αγαθών ή υπηρεσιών, καθόσον περιορίζει τη γεωγραφική περιοχή ή την πελατεία στην οποία τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες μπορούν να πωληθούν κατά την έννοια των στοιχείων β), γ) ή δ), με την επιφύλαξη της δυνατότητας επιβολής στον αγοραστή:
- i) άλλων περιορισμών στις επιγραμμικές πωλήσεις· ή
  - ii) περιορισμών στην επιγραμμική διαφήμιση που δεν έχουν ως σκοπό την παρεμπόδιση της εξ ολοκλήρου χρήσης ενός επιγραμμικού διαφημιστικού διαύλου·
- στ) τον περιορισμό, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ προμηθευτή εξαρτημάτων και αγοραστή αυτών για ενσωμάτωσή τους στα δικά του προϊόντα, της δυνατότητας του προμηθευτή να πωλεί τα εξαρτήματα αυτά ως ανταλλακτικά σε τελικούς χρήστες ή σε επισκευαστές, σε χονδρέμπορους ή σε άλλους προμηθευτές υπηρεσιών στους οποίους ο αγοραστής δεν έχει αναθέσει την επισκευή ή τη συντήρηση των προϊόντων του.

Άρθρο 5

Αποκλειόμενοι περιορισμοί

1. Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 δεν εφαρμόζεται σε σχέση με τις ακόλουθες υποχρεώσεις που περιέχονται σε κάθετες συμφωνίες:
  - α) κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού, η διάρκεια της οποίας είναι αόριστη ή υπερβαίνει τα πέντε έτη·
  - β) κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση δυνάμει της οποίας ο αγοραστής, μετά τη λύση της συμφωνίας, δεν μπορεί να παράγει, να αγοράζει, να πωλεί ή να μεταπωλεί αγαθά ή υπηρεσίες·
  - γ) κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση δυνάμει της οποίας τα μέλη συστήματος επιλεκτικής διανομής δεν μπορούν να πωλούν σήματα ορισμένων ανταγωνιζόμενων προμηθευτών·
  - δ) κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση δυνάμει της οποίας ο αγοραστής επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης δεν μπορεί να προσφέρει, να πωλεί ή να μεταπωλεί αγαθά ή υπηρεσίες σε τελικούς χρήστες υπό ευνοϊκότερους όρους χρησιμοποιώντας ανταγωνιστικές επιγραμμικές υπηρεσίες διαμεσολάβησης.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 στοιχείο α), ο χρονικός περιορισμός των πέντε ετών δεν ισχύει, όταν τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες πωλούνται από τον αγοραστή σε χώρους και οικοπέδα που ανήκουν στον προμηθευτή ή εκμισθώνονται στον προμηθευτή από τρίτους μη συνδεδεμένους με τον αγοραστή, υπό την προϋπόθεση ότι η διάρκεια της υποχρέωσης μη άσκησης ανταγωνισμού δεν υπερβαίνει το χρονικό διάστημα κατοχής των χώρων και οικοπέδων από τον αγοραστή.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 στοιχείο β), η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση υποχρέωση δυνάμει της οποίας ο αγοραστής, μετά τη λύση της συμφωνίας, δεν μπορεί να παράγει, να αγοράζει, να πωλεί ή να μεταπωλεί αγαθά ή υπηρεσίες, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - α) η υποχρέωση αφορά αγαθά ή υπηρεσίες που ανταγωνίζονται τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες·

- β) η υποχρέωση περιορίζεται στους χώρους και στα οικόπεδα όπου ο αγοραστής ασκούσε τις δραστηριότητές του κατά τη διάρκεια της σύμβασης·
- γ) η υποχρέωση είναι απαραίτητη για την προστασία της τεχνογνωσίας που μεταβιβάζει ο προμηθευτής στον αγοραστή·
- δ) η διάρκεια της υποχρέωσης περιορίζεται σε ένα έτος μετά τη λύση της συμφωνίας.

Η παράγραφος 1 στοιχείο β) δεν θίγει τη δυνατότητα να επιβληθεί περιορισμός αόριστης διάρκειας στη χρήση και τη διάδοση τεχνογνωσίας που δεν έχει περιέλθει σε δημόσια χρήση.

Άρθρο 6

Ανάκληση σε μεμονωμένες περιπτώσεις

1. Η Επιτροπή δύναται να ανακαλέσει το ευεργέτημα εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, όταν, σε συγκεκριμένη περίπτωση, διαπιστώσει ότι μια κάθετη συμφωνία στην οποία εφαρμόζεται η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού παράγει, παρά ταύτα, αποτελέσματα που δεν συνάδουν με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Τέτοια αποτελέσματα είναι δυνατόν να προκύπτουν, για παράδειγμα, όταν η σχετική αγορά για την παροχή επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης παρουσιάζει υψηλό βαθμό συγκέντρωσης και ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων των εν λόγω υπηρεσιών περιορίζεται από το σωρευτικό αποτέλεσμα παράλληλων δικτύων παρόμοιων συμφωνιών που θέτουν περιορισμούς στη δυνατότητα των αγοραστών των επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης να προσφέρουν, πωλούν ή μεταπωλούν αγαθά ή υπηρεσίες σε τελικούς χρήστες υπό ευνοϊκότερους όρους μέσω των δικών τους διαύλων άμεσων πωλήσεων.

2. Η αρχή ανταγωνισμού ενός κράτους μέλους δύναται να ανακαλέσει το ευεργέτημα εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 29 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003.

Άρθρο 7

Μη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 1α του κανονισμού αριθ. 19/65/ΕΟΚ, η Επιτροπή δύναται, όταν τα παράλληλα δίκτυα παρόμοιων κάθετων περιορισμών καλύπτουν πάνω από το 50 % της σχετικής αγοράς, να κηρύξει, με κανονισμό, ανεφάρμοστο τον παρόντα κανονισμό στις κάθετες συμφωνίες που περιέχουν ειδικούς περιορισμούς σχετικά με την αγορά αυτή.

Άρθρο 8

Εφαρμογή του ορίου μεριδίου αγοράς

Για την εφαρμογή των ορίων μεριδίου αγοράς που προβλέπονται στο άρθρο 3 εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία για την αξία των πωλήσεων στην αγορά, το δε μερίδιο αγοράς του αγοραστή υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία για την αξία των αγορών που πραγματοποιεί στην αγορά. Εάν δεν υπάρχουν στοιχεία για την αξία των πωλήσεων στην αγορά ή την αξία των αγορών που πραγματοποιούνται στην αγορά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό του μεριδίου αγοράς της οικείας επιχείρησης εκτιμήσεις που βασίζονται σε άλλες αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με την αγορά, συμπεριλαμβανομένου του όγκου των πωλήσεων και των αγορών σε αυτή·
- β) τα μερίδια αγοράς υπολογίζονται με βάση στοιχεία που αφορούν το προηγούμενο ημερολογιακό έτος·
- γ) το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή περιλαμβάνει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που παρέχονται προς πώληση στους κάθετα ενοποιημένους διανομείς·
- δ) εάν ένα μερίδιο αγοράς δεν υπερβαίνει αρχικά το 30 %, αλλά αργότερα υπερβεί το όριο αυτό, η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 εξακολουθεί να εφαρμόζεται για διάστημα δύο συνεχών ημερολογιακών ετών μετά το έτος κατά το οποίο σημειώθηκε για πρώτη φορά η υπέρβαση του ορίου του 30 %·
- ε) το μερίδιο αγοράς που κατέχουν οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο ε), επιμερίζεται εξίσου σε κάθε επιχείρηση που έχει τα δικαιώματα και τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο α) του εν λόγω εδαφίου.

Άρθρο 9**Εφαρμογή του ορίου κύκλου εργασιών**

1. Για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 2, προστίθενται ο κύκλος εργασιών που πραγματοποιήσε στη διάρκεια του προηγούμενου οικονομικού έτους το μετέχον στην κάθετη συμφωνία μέρος και ο κύκλος εργασιών των συνδεδεμένων με αυτό επιχειρήσεων, για όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες, εκτός φόρων και δασμών. Κατά τον υπολογισμό αυτόν δεν λαμβάνονται υπόψη οι συναλλαγές μεταξύ του μετέχοντος στην κάθετη συμφωνία μέρους και των συνδεδεμένων με αυτό επιχειρήσεων ή μεταξύ των τελευταίων αυτών επιχειρήσεων.
2. Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 εξακολουθεί να εφαρμόζεται όταν η υπέρβαση του ορίου του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών στη διάρκεια δύο συνεχόμενων οικονομικών ετών δεν είναι μεγαλύτερη από ποσοστό 10 %.

Άρθρο 10**Μεταβατική περίοδος**

Η απαγόρευση που προβλέπεται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιουνίου 2022 έως την 31η Μαΐου 2023 επί συμφωνιών που είναι ήδη σε ισχύ την 31η Μαΐου 2022 και οι οποίες δεν πληρούν μεν τις προϋποθέσεις απαλλαγής βάσει του παρόντος κανονισμού, αλλά, την 31η Μαΐου 2022, πληρούσαν τις προϋποθέσεις απαλλαγής που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 330/2010.

Άρθρο 11**Περίοδος ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει από την 1η Ιουνίου 2022.

Η ισχύς του λήγει την 31η Μαΐου 2034.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 10 Μαΐου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN